

УКРАЇНЬКА АСОЦІАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА
ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Ukrainian
Journal of
International
Law

1 / 2017

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО
ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВОНАВСТВО

INTERNATIONAL LAW
COMPARATIVE JURISPRUDENCE

Науково-практичний журнал
Заснований у 1992 році
Виходить чотири рази на рік

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України відповідно з додатком 8 до наказу
міністра Міністерства науки, молоді та спорту України «Про затвердження рішень Атестаційної
колегії Міністерства науки, освіти, молоді та спорту щодо діяльності спеціалізованих вчених рад»
від 25 січня 2013 року № 5 4. Галузі науки - юридичні.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Доктор юридичних наук, завідувач кафедри міжнародного права Інституту міжнародних
відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
Заслужений юрист України, Голова Президентської Ради Української асоціації
міжнародного права, професор, член-кореспондент НАПрН України
О.В. ЗАДОРОЖНИЙ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

заступник головного редактора, кандидат юридичних наук Л.Р. КУЗЬМЕНКО	доктор юридичних наук, професор А.І. ДМИТРИЄВ
доктор юридичних наук, професор В.Ф. АНТИПЕНКО	доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України А.С. ДОВГЕРТ
доктор юридичних наук, професор М.О. БАЙМУРАТОВ	доктор юридичних наук, професор Т.С. КИВАЛОВА
доктор юридичних наук, професор, Іноземний член НАН України У.Е. БАТЛЕР	доктор юридичних наук, професор В.І. КИСІЛЬ
доктор права, професор І.Г. БЛАС	кандидат юридичних наук, доцент О.В. КРЕСІН
доктор юридичних наук, професор О.М. БІРЮКОВ	доктор юридичних наук, професор РЕНЕ МАТЕОТТИ
доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України М.В. БУРОМЕНСЬКИЙ	науковий співробітник Інституту Світової Торгівлі, Університет Берна, Швейцарія СОФІЯ МАТЕОТТИ
доктор юридичних наук, професор В.Г. БУТКЕВИЧ	доктор юридичних наук, доцент М.О. МЕДВЕДЄВА
доктор юридичних наук, доцент О.В. БУТКЕВИЧ	доктор юридичних наук, професор О.О. МЕРЕЖКО
доктор юридичних наук, професор В.А. ВАСИЛЕНКО	доктор юридичних наук, професор В.В. МИЩИК
кандидат юридичних наук, доцент В.В. ГАМУРАПІ	доктор юридичних наук, професор В.І. МУРАВИЙОВ
кандидат юридичних наук, доцент М.М. ГНАТОВСЬКИЙ	доктор юридичних наук, професор Л.Д. ТИМЧЕНКО
доктор юридичних наук, старший науковий співробітник О.О. ГРІНЕНКО	доктор юридичних наук, КАТЕРИНА ХОЛЬЗЕР
доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України В.Н. ДЕНИСОВ	доктор юридичних наук, професор ЕНГЕЛА ШЛЕММЕР
	доктор юридичних наук, доцент О.М. ШПАКОВИЧ

ЗАСНОВНИКИ:

Інститут міжнародних відносин Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація міжнародного права»
Юридична фірма «Проксен»
Свідоцтво про державну реєстрацію №5515 КВ від 27.09.2001 р.
Редакція: 04050, Київ-50, вул.Герцена, 7, офіс.9
Електронна пошта: jusintergentes2013@gmail.com

ЗМІСТ

Міжнародне публічне право

<i>Ріяд Таха Шамсай</i> Міжнародні неурядові організації і міжнародне право	7
<i>Юлія Аносова</i> Загальні засади здійснення юрисдикції щодо злочину геноциду міжнародними судовими органами	19
<i>Андрій Кулько</i> Світова практика формування міжнародно-правових основ спільного управління транскордонними водоносними горизонтами: досягнення, невдачі та перспективи	34
<i>Ірина Коробко</i> Універсальні міжнародно-правові принципи охорони та використання рибних ресурсів	44

Історія та філософія міжнародного права

<i>Костянтин Горобець</i> Міжнародне верховенство права за межами внутрішньодержавної аналогії	54
<i>Іван Городиський</i> Міжнародно-правовий статус нейтрального Мореснету (1816-1919 рр.)	66

Міжнародно-правове регулювання прав окремих категорій осіб

<i>Микола Гольбін</i> Функціонування інституційних механізмів в Україні відносно захисту трудових та соціальних прав моряків	73
<i>Світлана Олійник</i> Міжнародно-правові принципи реадмісії осіб	80
<i>Богдан Бернацький</i> Позбавлення та обмеження активного виборчого права у контексті міжнародних виборчих стандартів та демократичних принципів: де пролягає межа між обґрунтованим та необґрунтованим обмеженням права голосувати.	88
<i>Гасанханли Саміра</i> Міжнародно-правові засоби подолання злочинів проти жінок в традиційних суспільствах	96

Міжнародно-правове регулювання економічних відносин

<i>Дмитро Скринька</i> Доповідь Апеляційного органу СОТ в справі про заборону Російською Федерацією імпорту деяких товарів з ЄС: принципи та засади застосування санітарних заходів відповідно до норм права СОТ	101
<i>Валерій Рижов</i> Досвід регіональних інтеграційних об'єднань при стягуванні податку на додану вартість під час експорту та імпорту товарів: міжнародно-правові аспекти (рос.)	106
<i>Сергій Савчук</i> Регіональне та локальне співробітництво держав Африки з питань регулювання банківської діяльності	113

Наталія Дерунець
Розвиток правового статусу торговельного представництва
та торговельно-економічної місії 119

Оксана Дьордяк
Надання туристичних послуг через Інтернет та його
міжнародно-правове регулювання 124

Право Європейського Союзу

Ірина Панасенко, Олексій Омелянчук
Правове регулювання фармакологічного сектора в Європейському Союзі:
орієнтир для України? 131

CONTENT

Public International Law

<i>Rijad Takha Shamsail</i> International Non-Governmental Organizations and International Law	5
<i>Yulia Anosova</i> The General Principles of the Exercise of Jurisdiction by the International Judicial Bodies over the Crime of Genocide	19
<i>Andriy Kulko</i> World's Practice of Formulation of International Legal Foundations for Joint Management of Transboundary Aquifers: Achievements, Challenges and Perspectives	34
<i>Iryna Korobko</i> Universal International Legal Principles of Protection and Use of Fish Resources	44

History and Philosophy of International Law

<i>Kostiantyn Gorobets</i> International Rule of Law Beyond the Domestic Analogy	54
<i>Ivan Gorodyskiy.</i> International legal status of Neutral Moresnet (1816-1819)	66

International Legal Regulation of Rights of Certain Categories of Individuals

<i>Golbin Mykola</i> Functioning of Institutional Arrangements in Ukraine Regarding the Protection of Labour and Social Rights of the Seafarers	73
<i>Svitlana Oliynyk</i> International Legal Principles of the Readmission of Persons	80
<i>Bohdan Bernatskiy</i> Deprivation and Limitation of the Right to Vote in the Context of International Standards for Elections and Democratic Principles: Delimiting the Reasonable and Unreasonable Grounds for Limitations of Active Suffrage	88
<i>Gasankhanly Samira</i> International Legal Means to Overcome Crimes Against Women in Traditional Societies	96

International Legal Regulation of Economic Relations

<i>Dmytro Skrynka</i> Report of the Appellate Body of the WTO in the case of Russia's Prohibition of Imports of Some Goods from the EU: Principles and Grounds of Sanitary Measures as per WTO Norms	101
<i>Valeriy Ryzhov</i> Practice of Regional International Organizations in the VAT Tax Administration of Export and Import from the Standpoint of International Law (in Russian)	106
<i>Serhiy Savchuk</i> Regional and Local Cooperation of African States in the Field of Banking Regulation	113

Natalia Derunets
The Development of the Legal Concept of Trade Office and Trade
and Economic Mission 119

Oksana Diordiak
Provision of Tourism Services through the Internet and
Its International Legal Regulation 124

European Union Law

Iryna Panasenko, Oleksiy Omelianchuk
Legal Regulation of Pharmacology Sector in the European Union:
Vector for Ukraine? 131

Сергій Савчук

Регіональне та локальне співробітництво держав Африки з питань регулювання банківської діяльності

В статті розглянуто діяльність спеціалізованих міжнародних організацій держав Африки, в рамках яких здійснюється регіональне та локальне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності. Особлива увага приділена такій специфічній рисі інтеграційних процесів на африканському континенті як наявність спільних для ряду держав центральних банків.

Ключові слова: Асоціація центральних банків Африки, Комітет органів банківського нагляду Західної та Центральної Африки, Центральний банк держав Західної Африки, Банк держав Центральної Африки, Співтовариство розвитку Півдня Африки, Співтовариство Східної Африки, міжнародні організації, банківське регулювання та нагляд

The article explores the activities of specialized international organizations of African states concerned with regional and local cooperation in the field of banking regulation. Special focus is made on joint central banks that serve several African countries as a specific feature of integration processes on the African continent.

Key words: Association of African Central Banks, Committee of Bank Supervisors in West and Central Africa, Central Bank of West African States, Bank of Central African States, Southern African Development Community, East African Community, international organizations, banking regulation and supervision

Банківські системи більшості держав Африки характеризуються порівняно низьким рівнем інтегрованості в світову фінансову систему та низьким ступенем проникнення всередині держав у порівнянні з іншими регіонами світу. Як наслідок, з однієї сторони, безпосередній вплив світових фінансових криз на банківські системи Африки був мінімальним, а з іншої – кількість споживачів банківських послуг в Африці залишається найнижчою в світі. Основне питання, яке постає перед регіональними інтеграційними об'єднаннями, полягає в тому, як інтегрувати банківські системи держав Африки в світову фінансову систему таким чином, щоб забезпечити економічний розвиток та зменшення бідності держав регіону і при цьому мінімізувати негативний ефект від транскордонної банківської діяльності в часи світових фінансових криз [1].

На сьогоднішній день в Африці нараховується 5 міжнародних організацій, в рамках яких здійснюється регіональне та локальне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності.

Регіональне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності здійснюється в рамках Асоціації центральних банків Африки (ААСБ) та Комітету органів банківського нагляду Західної та Центральної Африки (СБСВА). Окрім цього, в 1993 році була створена Група органів банківського нагляду держав Східної та Південної Африки, яка припинила своє існування в 2004 році [2, с. 18].

Локальне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності відбувається через інституційний механізм Центрального банку держав Західної Африки (ВСЕАО), Банку держав Центральної Африки (ВЕАС), Співтовариства розвитку Півдня Африки (САДС) та Співтовариства Східної Африки (ЕАС).

Асоціація центральних банків Африки (Association of African Central Banks / ААСБ) є міжнародною організацією, створеною в 1963 році на підставі рішення Саміту Конференції Організації Африканської Єдності. До складу Асоціації центральних банків Африки входять 40 центральних банків регіону: центральні банки 38 держав африканського континенту (Алжиру, Анголи, Ботсвани, Бурунді, Гамбії, Гани, Гвінеї, Джибуті, Еритреї, Ефіопії, Єгипту, Замбії, Зімбабве, Кабо-Верде, Коморських островів, Кенії, Конго, Лесото, Ліберії, Лівії, Мавританії, Маврикію,

Мадагаскару, Малаві, Мозамбіку, Намібії, Нігерії, Руанди, Південної Африки, Сан-Томе і Принсіпі, Свазіленду, Сейшельських Островів, Сомалі, Судану, Сьєрра-Леоне, Танзанії, Тунісу, Уганди), а також Центральний банк Західної Африки та Банк держав Центральної Африки.

Згідно зі Статутом Асоціації, затвердженим 30.08.2012 на 36-му засіданні Асамблеї голів центральних банків Африки, одними з основних цілей діяльності Асоціації центральних банків Африки є:

- забезпечення співробітництва в африканському регіоні у грошово-кредитній, банківській та фінансовій сферах;
- вироблення положень, на основі яких африканські держави укладатимуть договори з питань грошово-кредитної, банківської та фінансової політики;
- після реалізації окремо розробленої та чітко спланованої програми конвергенції – запровадження єдиної валюти та єдиного центрального банку в Африці.

В 2002 році на засіданні Асамблеї голів центральних банків Африки було прийнято Програму співробітництва держав Африки з грошово-кредитної політики, якою передбачається у строк до 2021 року запровадити на території держав-членів Асоціації центральних банків Африки валютний союз, включаючи спільну валюту та спільний центральний банк [3].

При Асоціації створено допоміжний орган – Співтовариство органів банківського нагляду Африки (Community of African Banking Supervisors), основною функцією якого є посилення банківського регулювання та нагляду в Африці. Програмою діяльності Співтовариства на 2014-2016 роки передбачено п'ять пріоритетних напрямків діяльності:

- удосконалення макропруденційного регулювання діяльності банків;
- розвиток транскордонного банківського нагляду;
- кризовий менеджмент, санація проблемних банків та виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- імплементація Основних принципів ефективного банківського нагляду Базельського комітету з банківського нагляду;
- нагляд за функціонуванням систем електронних грошей [4].

З даних напрямків проводяться дослідження актуальних проблем, що потребують врегулювання на рівні стандартів, а також навчальні заходи для працівників центральних банків з метою підвищення рівня їх знань.

В рамках Співтовариства органів банківського нагляду Африки створено Спільну онлайн-платформу, що об'єднує всі центральні банки-члени Співтовариства та дозволяє оперативно обмінюватися інформацією з питань грошово-кредитної політики, банківського регулювання та нагляду [5].

Специфічною рисою інтеграційних процесів на африканському континенті з питань банківського регулювання та нагляду є наявність двох валютних союзів, в рамках яких створено спільний для ряду африканських держав центральні банки: Центральний банк держав Західної Африки та Банк держав Центральної Африки. Зазначеними центральними банками проводиться як спільна грошово-кредитна політика, так і централізована політика з банківського регулювання та нагляду.

В 1994 році п'ять держав Західної та Центральної Африки, які не є учасниками Центрального банку держав Західної Африки та Банку держав Центральної Африки (Гамбія, Гана, Гвінея, Демократична Республіка Конго, Судан), прийняли рішення про утворення Комітету органів банківського нагляду Західної та Центральної Африки (Committee of Bank Supervisors in West and Central Africa / CBSWCA). В роботі Комітету також беруть участь Західноафриканська та Центральноафриканська банківські комісії [6].

Діяльність Комітету спрямована на обмін контактами та інформацією про особливості національного банківського законодавства, пруденційні стандарти діяльності банків, гармонізацію правил та практик банківського нагляду. Значна частина роботи Комітету приділена удосконаленню практик внутрішнього аудиту банків, попередженню використання банківської системи для незаконної діяльності, визначенню індикаторів, які допомагатимуть виявити потенційні проблеми в діяльності банків, налагодженню каналів для обміну інформацією у кризових ситуаціях. Також, в рамках Комітету проводяться початкові заходи для працівників національних органів банківського нагляду держав-членів [7, с. 66-67].

Центральний банк держав Західної Африки (La Banque Centrale des Etats de l'Afrique de l'Ouest / BCEAO) є міжнародною організацією, що об'єднує вісім держав-членів Економічного співтовариства держав Західної Африки (Бенін, Буркіна-Фасо, Гвінея-Бісау, Кот-д'Івуар, Малі, Нігер, Сенегал, Того). В рамках Економічного співтовариства держав Західної Африки створено

Західноафриканський економічний і валютний союз. Попередником Центрального банку держав Західної Африки був Емісійний інститут Французької Західної Африки і Того, створений у 1955 році та реорганізований у Центральный банк держав Західної Африки в 1959 році. У своєму нинішньому вигляді Центральный банк держав Західної Африки здійснює діяльність на підставі Договору про заснування валютного союзу Західної Африки 1962 р [8].

Окрім типових для валютного союзу повноважень з випуску спільної валюти (західноафриканський франк) та проведення спільної грошово-кредитної політики, Центральный банк держав Західної Африки здійснює регулювання банківської діяльності шляхом прийняття нормативно-правових актів. Зокрема, Центральный банк держав Західної Африки видає обов'язкові регламенти та інструкції, а також документи рекомендаційного характеру – регіональні консультації. На даний час Центральним банком держав Західної Африки затверджено значну кількість стандартів з регулювання діяльності банків, платіжних систем, безготівкових розрахунків, проведення міжбанківських операцій та функціонування систем електронних грошей, здійснення банками бухгалтерського обліку.

З метою надання консультативно-дорадчої допомоги Центральним банком держав Західної Африки в 2007 році було створено Західноафриканський комітет з організації та стандартизації банківської та фінансової діяльності (Le Comité Ouest-Africain d'Organisation et de Normalisation Bancaire et Financière / CONOBAFI). До його повноважень віднесено проведення досліджень з проблемних питань та виявлення потреб в стандартизації відносин в банківському та фінансовому секторі, розробка проектів стандартів у відповідності до кращих світових практик, надання експертних висновків щодо проектів підготовлених стандартів з банківської та фінансової діяльності. На сьогоднішній день при комітеті створено п'ять робочих груп, які займаються проведенням досліджень та розробкою стандартів в таких сферах як функціонування платіжних систем, використання платіжних та фінансових інструментів, електронного підпису, комплаєнс-контроль та електронна комерція. До пріоритетних напрямів діяльності комітету також віднесено вироблення нового плану рахунків бухгалтерського обліку банків, підготовка стандартів з питань дистанційного надання банківських послуг, в тому числі з використанням засобів мобільного зв'язку, а також міжбанківських розрахунків [9].

Безпосередній нагляд за діяльністю банків здійснює Західноафриканська банківська комісія (La Commission Bancaire de l'UMOA), створена в 1990 році. До її повноважень віднесено контроль за належним фінансовим станом банків, в тому числі за дотриманням банками нормативів ліквідності та платоспроможності, проведення виїзних та безвиїзних перевірок діяльності банків, застосування заходів впливу за порушення вимог банківського законодавства [10, с. 18, 23].

Банк держав Центральної Африки (Banque des Etats de l'Afrique Centrale / BEAC) є міжнародною організацією, учасниками якої є шість держав-членів Економічного та валютного співтовариства держав Центральної Африки (Габон, Екваторіальна Гвінея, Камерун, Республіка Конго, Центральноафриканська республіка, Чад). Банк держав Центральної Африки було створено в 1972 році на базі Центрального банку держав Екваторіальної Африки та Камеруну, який існував з 1959 року [11]. В свою чергу, Центральный банк держав Екваторіальної Африки та Камеруну було створено на основі Емісійного інституту Французької Екваторіальної Африки та Камеруну, який існував з 1955 року [12, с. 42-43].

До основних функцій Банку віднесено проведення єдиної грошово-кредитної політики, емісія та забезпечення обігу спільної валюти (центральноафриканського франка), формування та управління міжнародними резервами держав-членів, забезпечення фінансової стабільності [13].

При Банку створені Центральноафриканська банківська комісія, Центральноафриканський орган з електронної банківської діяльності та Центральноафриканський фонд гарантування вкладів.

Центральноафриканська банківська комісія (La Commission Bancaire de l'Afrique Centrale / COBAC) була створена на підставі міжнародного договору, підписаного державами-членами Банку держав Центральної Африки 16.10.1990 р. В 1992 році ці ж держави уклали Конвенцію про гармонізацію банківського законодавства в державах Центральної Африки.

На відміну від Економічного співтовариства держав Західної Африки, в якому повноваження з банківського регулювання та нагляду розподілені між Центральним банком держав Західної Африки та Західноафриканською банківською комісією, Центральноафриканська банківська комісія здійснює як банківське регулювання, так і нагляд за діяльністю банків.

В рамках повноважень з банківського регулювання Центральноафриканська банківська комісія затверджує нормативно-правові акти з питань банківської діяльності [14, с. 230], встановлює економічні нормативи діяльності банків [15, с. 44; 16, с. 16]. Також, важливими є стандарти, затверджені

комісією з питань ціноутворення на банківські послуги, запобігання (протидії) легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, управління ризиками в банках.

В частині повноважень з банківського нагляду Центральноафриканська банківська комісія проводить перевірки дотримання банками вимог банківського законодавства [17], видає банківські ліцензії, здійснює погодження кандидатів на посади керівників банків, приймає рішення про застосування заходів впливу за порушення вимог банківського законодавства [18, с. 214].

До повноважень Центральноафриканського органу з електронної банківської діяльності відносяться затвердження нормативно-правових актів з питань електронних безготівкових розрахунків [18, с. 214].

Центральноафриканський фонд гарантування вкладів забезпечує виплату вкладникам відшкодування коштів за їх вкладами у випадку неплатоспроможності банку. Гранічна сума відшкодування коштів за вкладом одного вкладника становить 5 мільйонів доларів США [19].

Локальне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності в Південній та Східній Африці відбувається в рамках Співтовариства розвитку Півдня Африки та Співтовариства Східної Африки.

Співтовариство розвитку Півдня Африки (Southern African Development Community / SADC) є міжнародною організацією, що створена в 1992 році та об'єднує 15 держав, розташованих на півдні Африки: Анголу, Ботсвану, Конго, Замбію, Зімбабве, Лесото, Маврикій, Мадагаскар, Малаві, Мозамбік, Намібію, Сейшельські Острови, Південну Африку, Свазіленд, Танзанію. В 2006 році державами-членами Співтовариства було укладено Протокол про співробітництво з фінансових та інвестиційних питань. З-поміж іншого, Протоколом передбачено гармонізацію фінансової політики держав-членів шляхом співробітництва центральних банків з питань банківського нагляду та гармонізації стандартів і практик банківського нагляду. Додатком 8 до Протоколу передбачено вироблення на рівні центральних банків Співтовариства регіональної стратегії банківського регулювання та нагляду, виявлення та оцінку регіональних ризиків банківського регулювання та нагляду, запровадження адекватних процедур управління такими ризиками [20].

Для досягнення цих завдань в рамках Співтовариства створено Комітет голів центральних банків Співтовариства (Committee of Central Bank Governors in SADC / CCBG), відповідальний за вироблення спільної грошово-кредитної політики держав-членів з метою забезпечення їх фінансової та макроекономічної стабільності, та Банківську асоціацію Співтовариства (SADC Banking Association), що концентрує діяльність на розробці стандартів банківського регулювання та нагляду, а також удосконаленні платіжних систем. Так, на даний час Банківська асоціація завершує розробку стандартів з управління кредитними ризиками банків, а також реалізує проект з впровадження регіональних стандартів платіжних систем в межах Співтовариства, що передбачає використання спільних платіжних інструментів, єдиних стандартів обміну даними, єдиного формату процесингу платежів, а також виконання Банківською асоціацією функцій платіжної організації Електронної системи платежів Співтовариства [21].

Співтовариство Східної Африки (East African Community / EAC) є міжнародною організацією, до складу якої входять 6 держав: Бурунді, Кенія, Південний Судан, Руанда, Танзанія та Уганда. Згідно зі статтею 82 Договору про створення Співтовариства Східної Африки 1999 р., однією з цілей створення Співтовариства є забезпечення співробітництва держав з питань грошово-кредитної політики, що передбачає гармонізацію їх фінансових систем з подальшою їх інтеграцією [22].

В 2009 році було укладено Протокол про створення спільного ринку Співтовариства, на виконання якого на даний час реалізується Проект з розвитку та інтеграції фінансового сектору Співтовариства [23]. Проект передбачає імплементацію ряду компонентів, з-поміж яких слід відзначити:

- гармонізацію законодавства держав-членів з питань регулювання банківської діяльності: в рамках цієї складової на даний час готуються проекти регламентів та директив Співтовариства з питань мікрофінансування, надання банківських послуг електронними каналами та платіжних систем;

- впровадження «єдиного паспорту» банку, що передбачає право банку, який отримав ліцензію в компетентному органі банківського нагляду будь-якої з держав Співтовариства, на здійснення діяльності та надання банківських послуг на території всіх інших держав-членів Співтовариства;

- інтеграцію інфраструктури фінансових ринків держав-членів Співтовариства.

На сьогоднішній день африканський континент є одним з лідерів за кількістю спеціалізованих міжнародних організацій, в рамках яких є здійснюється регіональне та локальне співробітництво з питань регулювання банківської діяльності. Специфічною рисою інтеграційних процесів в

Африці є наявність спільних для ряду держав центральних банків, зокрема Центральний банк держав Західної Африки, що об'єднує вісім держав, та Банк держав Центральної Африки, що є спільним для шести держав регіону. Високий рівень співробітництва з питань банківського регулювання та нагляду пояснюється прагненням держав Африки прискорити економічний розвиток та зменшити бідність населення. Основне питання, яке наразі постає перед африканськими інтеграційними об'єднаннями, полягає в тому, як інтегрувати банківські системи держав Африки в світову фінансову систему таким чином, щоб забезпечити економічний розвиток і при цьому мінімізувати негативний ефект від глобальної інтеграції в часи світових фінансових криз.

1. Financial Integration in Africa: Implications for Monetary Policy and Financial Stability. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://www.bis.org/publ/bppdf/bispap76c.pdf>.
2. South Africa: 2005 Article IV Consultation / International Monetary Fund. - Washington, 2005. - P. 18.
3. African Monetary Cooperation Program of the Association of African Central Banks. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.aacb.org/sites/default/files/AMCP_ALGIERS_AACB_website_0.pdf.
4. Work Plan of the Community of African Banking Supervisors for 2014-2016. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://www.aacb.org/sites/default/files/CABS%20WORK%20PROGRAM-01-2014-23%20-.pdf>.
5. Community of African Banking Supervisors. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://www.mfw4a.org/stakeholder-engagement/working-groups/community-of-african-banking-supervisors.html>.
6. Final Communiqué of the 15th Annual Meeting of the Committee of Bank Supervisors in West and Central Africa. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://www.csbaoc.org/readfile.php?idfile=140>.
7. Walker G.A. International Banking Regulation. - London: Kluwer Law International, 2001. - P. 66-67.
8. Mays T., DeLancey M. Historical Dictionary of International Organizations in Sub-Saharan Africa. - Lanham: Scarecrow Press Inc., 2002. - P. 50-51.
9. West-African Committee of Organization and Standardization Banking and Finance (CONOBAFI). [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://www.bceao.int/CONOBAFI.html>.
10. West African Economic and Monetary Union: Recent Economic Developments and Regional Policy Issues in 2000 / International Monetary Fund. - Washington, 2001. - P. 18, 23.
11. CEMAC // International Financial Statistics. - Washington: International Monetary Fund, 2003. - Vol. LVI. - P. 37.
12. Mays T., DeLancey M. Historical Dictionary of International Organizations in Sub-Saharan Africa. - Lanham: Scarecrow Press Inc., 2002. - P. 42-43.
13. La BEAC: 40 ans au service de la stabilité et de la croissance en Afrique Centrale. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://www.beac.int/index.php/beac/la-beac-a-40-ans/275-la-beac-40-ans-au-service-de-la-stabilite-et-de-la-croissance-en-afrique-centrale>.
14. Bank of Central African States // Global Central Banks Directory. Volume 1: Strategic Information and Contracts. - Washington: International Business Publications, 2011. - P. 230.
15. Central African Republic: Use of Fund Resources. Request for Emergency Post-Conflict Assistance. - Washington: International Monetary Fund, 2006. - P. 44.
16. Morris J. Risk Diversification in the Credit Portfolio: An Overview of Country Practices. - Washington: International Monetary Fund, 2001. - P. 16.
17. La Commission Bancaire de l'Afrique Centrale. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://www.beac.int/index.php/supervision-bancaire>.
18. Akitoby B., Coorey S. Oil Wealth in Central Africa: Policies for Inclusive Growth. - Washington: International Monetary Fund, 2012. - P. 214.
19. Le Fonds de Garantie des Dépôts en Afrique Centrale. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.sgcobac.org/jcms/ess_5369/fr/fond-de-garantie.
20. SADC Protocol on Finance and Investment. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.sadc.int/files/4213/5332/6872/Protocol_on_Finance_Investment2006.pdf.
21. SADC Banking Association Projects. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://www.sadcbanking.org/paymentsproject.aspx>.
22. The Treaty for the Establishment of the East African Community. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.eac.int/sites/default/files/docs/treaty_eac_amended-2006_1999.pdf.
23. EAC Financial Sector Development and Regionalization Project. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://eac.int/sectors/financial/FSDRP>.

Regional and Local Cooperation of African States in the Field of Banking Regulation

Summary

African banking systems are poorly integrated in the global financial system and have less depth than in other regions of the world. As a result, on the one hand, most African countries were not directly affected by the global financial crisis, and on the other, banking services in Africa reach fewer people than elsewhere. The main question on the agenda of regional integration associations is therefore how to integrate the African banking systems with the rest of the world so as to ensure economic development and reduce poverty, and at the same time to minimize negative effects from global financial integration during the global financial crises.

Currently there are five international organizations in Africa concerned with regional and local cooperation in the field of banking regulation.

Regional cooperation in the field of banking regulation is made through the Association of African Central Banks and the Committee of Bank Supervisors in West and Central Africa. In 1993 the East and Southern Africa Banking Supervisors Group was also established, but it was dissolved in 2004.

Local cooperation in the field of banking regulation is made through the institutional mechanism of the Central Bank of West African States, the Bank of Central African States, the Southern African Development Community and the East African Community.

The author makes special focus on joint central banks that serve several African countries as a specific feature of integration processes on the African continent.

The Central Bank of West African States is a joint regulator for eight states-members of the Economic Community of West African States forming the West African Economic and Monetary Union (Benin, Burkina Faso, Guinea-Bissau, Ivory Coast, Mali, Niger, Senegal and Togo). The Central Bank of West African States issues directives and instructions as well as advisory documents – regional opinions. The Central Bank of West African States has issued a significant number of regulations related to banking activity, payment systems and electronic money. Among the subsidiary bodies of the Central Bank of West African States the author notes the West African Committee for Banking and Financial Organization and Standardization (CONOBAFI) and the West African Banking Commission.

The Bank of Central African States is a central bank that serves six central African countries which form the Economic and Monetary Community of Central Africa (Cameroon, Central African Republic, Chad, Equatorial Guinea, Gabon and the Republic of the Congo).

The key functions of the Bank include defining and conducting the single monetary policy, issue and putting into circulation the common currency (CFA franc), holding and managing the foreign exchange reserves of member states, promoting financial stability.

The author notes such subsidiary bodies of the Bank of Central African States as the Central African Banking Commission, the Central African Authority for Electronic Banking and the Central African Deposit Guarantee Fund.

The author concludes that currently the African continent is one of the leaders in the number of specialized international organizations concerned with regional and local cooperation in the field of banking regulation.